

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Drei Vorlesungen in Rom - Cod. Ettenheim-Münster 196

Lugo, Juan

[S.l.], 1632-1633

Sectio V.

[urn:nbn:de:bsz:31-116360](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-116360)

compunctam confusivam cognitam, quatenus obicitur nobis una natura affecta
 ga. hinc cogitari honesta, in quo obito confusi consistitur implicite ordo
 ad oēs voluntates honestas potibiles. ab vero Deus vel Angelus, qui etiam
 fortasse sit cognoscere distincte oēs suas voluntates honestas aut equam
 ab iis existentibus accipiat tales, poterit absq. confusione habere
 reflexionem supra ipsam actum modo explicato, in quo n. apparet con-
 veniens, n. e. obicitur tibi ut existens, sed ut potibilis e in obitu quo,
 imo nec illa virtus vult sequam, sed solam elemosinam v. g. qd d. dig-
 na illo e et alio affectu potibili Angelico vel divino.

SECTIO V.

Utrum omnis actus malus habeat suam
 malitiam per contrarietatem ad legem.

Ex sectione 3ta vicimus in hunc locum hoc debem, supponimus
 a. quaedam eē obita mala, qd prohibita, illa scilicet que legē positiva
 prohibentur, ut est carnium feriā sexta, e alia similia quae a spece-
 rentur ad prohibitionem n. s. mala; quaedam vero prohiberi qd mala, ut
 mendacium x. e alia quae prohibentur lege natural. quatenus a. illa pri-
 ora imperante sint contra solam legem positivam, mediate tñ s. etiam
 contra legem naturalem, nam lex natural. dicitur obediendum e sepeo supe-
 rioris legitimi, quare supposito sepeo Pontificis prohibentis eadem
 carnium ram tñ obitu erit immediate contra legem Pontificis e
 mediate contra legem naturalem. ex quo etiam fit quod sentit utrum sit ora
 peccata ee. contra legem Dei etiam ea quae ut contra leges hoīum,
 qd nimirum lex Dei scilicet obedientiam exhibendam etiam hoībus,
 quare illa inobediencia falsam mediate erit contra legem Dei nec ullum
 erit peccatum de facto qd n. sit contra legem Dei etiam; peccatum ut ex
 contra erronea, qd Deus scilicet n. agere contra naturam etiam errone-
 am, atq. adeo hinc d. nunc illud peccatum erit contra aliquid verum sepeum Dei.

Difficultas ergo n. e. an oēs actus malus sit contra legem abet-
 nam, sed an per hoc constituitur in vāde mali quatenus e contra legem
 aliquam abetnam. Sa sentia affirmat peccatum seu actum malum
 in tantum eē malum in quantum e contra legem abetnam. hanc docet
 Valentia in pñenti disp. 6. q. 1. paneo j. Molina i. parte 1. s. disp. vñca.
 Victoria selectione de veniente ad vñum rāvis. Curiel in pñenti q. 7
 art. 6. dub. 5. e alij multi quos refert e sequitur lalas in pñenti tract. 7.
 disp. 7. sect. j. e tom. 2. tract. j. s. disp. 2. sect. 4.

Denimitur hinc contra imo ex Scriptura, in qua peccatum
 e violāo legis pro eodem augimur. psal. 118. pñuatiēntes reputati
 oēs

ubi peccatores terrae quem locum expendit Augustinus ubi conione 25.
ubi ubi obicit verba Pauli ad Rom. 2. quicumq; sine lege peccaverunt
sine lege peribunt; ubi videtur poni peccatum sine lege. Sed a. Augus-
tini Paulum ubi loquitur de lege scripta sine gra multi peccaverunt, h. b.
sine lege nati. adhuc ipsum ut verba eiusdem Pauli ad Rom. 4. ubi h. b.
lex, nec provariatio. J ad Corinth. 13. virtus peccati lex est, ex quibus locis ex-
plicatur etna peccati in ordine ad legem.

Seco desumitur ex Patribus. ex Augustino scilicet de civitate
et explicante peccatum in ordine ad legem lib. 22 contra Faustum cap.
27 peccatum est dictum, factum, vel concupitum contra legem Dei. Seco de
codicem Evangelicarum cap. 4. peccatum est transgressio legis. Seco de
peccatorum meritis cap. 10. peccatum non est si quis dicit si non divinitus
videatur ut non videtur. Ambrosius de Paradiso cap. 2. quid est peccatum nisi
contra legis prevaricatio et coelestium inobedientia mandatorum.
vide alia loca apud citatos hystores.

Tertio patet ratio. quia peccatum est malum morale, malum a.
morale videtur scilicet in deviatione a regulis morum, sicut malum
artificiale a deviatione a regulis artis, et malum naturale in deviatione a
regulis naturae. Peccatum ut peccatum videtur scilicet in oppositione ad
legem. alij aliter probant: quia obtemperare et refrenare malitiam in
actu quando concupitur ut obligans, h. p. a. concupi et obligans nisi
concupitur ut prohibendum ab aliquo superiore cui displicet, et hoc est
quod quilibet etiam vestire experitur, si e. interrogatur: cur si furctur?
Respondit quia furctum est malum. si iterum interrogatur: quomodo malitia
furcti impedit furari? Respondit eadem impedire quatenus displicet
superiori qui illud prohibet et punit, h. ergo potest concupi obligare sine
lege, et per consequens nec malitia obiectiva sufficiens ad cadendum actum
malum.

Secunda sententia extrema negat de peccatum conditum
in ratione peccati scilicet per contrarietatem ad legem, nam hyst. de pec-
catum prohibetur lege, sed tamen antecedenter ad eam prohibitorum
datur in furto v. g. malitia obiectiva ratio cuius per se prohibet,
et qua sufficit ut voluptas terminata ad illud obtemperat mala et pecca-
toriosa. hanc sententiam tenet Scotus in 3 did. 37. q. 1. Gabriel
Barandus, Richardus, Sobus, et Victoria, quos affert et sequitur Vasquez
disp. 97. cap. 3. et eandem sententiam probat disp. 88. cap. 2. et disp. 9. et disp.
95. cap. 9. ex hac a. doctrina sequitur, si per impossibile Deus non esset vel
vel non prohibuisset mendacium, ad hunc mendacium fore peccatum, quia
repararet suam malitiam obiectivam, h. eodem modo non esset si
aliquis de facto in vineibilibus ignoraret Deum vel eius prohibitionem
et legem,

et legem, adhuc e. furtum et mendacium huiusmodi sunt vere peccata.
 Filios tamen huius sententiae videtur ex dictis, quia si peccatum
 non esset nisi per oppositionem cum lege, sequeretur potuisse Deum
 facere, quod perivulva, mendacia, et alia similia non essent peccata nisi
 in prohibendo illa, consequens autem est absurdum, quomodo e.
 potest esse ornam Dei vel invidia, quoniam esset actus mali et illiciti. Et hi
 actus videntur a lege abstrahi, et in se mali et peccaminosi per
 oppositionem intrinsecam quam de se habent cum natura rationali.
 Confirmatur: quia ideo Deus prohibet furtum quia furtum de se est
 malum, ideo praecipit vel conulit castitatem, quia hoc est bonum. Et
 antecedentes ad legem Dei datur in ipsis obis bonitas vel mali-
 tia quae potest referri in actus.

Tertia sententia media docet actum voluntatis
 quo voluntas vult furtum vel mendacium esse antecedenter ad
 legem esse malum malitia morali, non tamen esse peccatum, quia peccatum
 addit supra actum malum prohibitionem, seu iugum cui ille actus
 imponitur, quare si per impossibile non esset Deus vel si Deus non prohiberet
 res eos actus hi actus tamen essent mali moraliter et vituperabiles,
 non tamen essent peccata, quia nulli legi adversarentur. huius sententiae meminit
 P. Vazquez disp. 77 cap. j. et P. Salas tract. 12. disp. 2. num. 56. cum
 a. libenter amplectuntur recentiores alique, quia videtur facile
 vitare inconuenientia aliam sententiarum. concedit autem in ima-
 gine peccatum in parte peccati constitui per contrarietatem ad
 legem, atque ideo non potest esse peccatum aut prauaricationem sublata lege,
 in quo sensu videntur loqui Patres de peccato ut peccatum, et de
 peccato ut peccatum est malum morale, ut sic. eius consideratio magis
 est Philosophica quam Theologica, ut notauit S. Tho. 9. 7. art. 6.
 ad ultimum: peccatum ergo Theologicè consideratum iam invol-
 uit offensam Dei et ut sic non peccat sed supponit vel involuit con-
 trarietatem ad Deum, peccatum vero Philosophicè acceptum solum
 dicit malum morale. Oppositionem cum lege, pro qua etiam
 deductione videtur esse iocum S. Th. 2da 2ae q. 20. art. 3 in corpore,
 ubi si potest esse, inquit, conuersio ad bonum cogitabile, non est auer-
 sione a Deo, quatinus esset inordinata, non esset peccatum mortale,
 in quo sensu potest adduci verba illa psal. 50. tibi soli peccavi.
 quatinus est. Dauid non solum Deum offendisset sed multos alios
 in quos peccauerat, et in ordine ad quos, ille actus habuerat malitiam
 et turpitudinem moralem, peccati tamen nomen non videtur habuisse
 nisi in ordine ad solum Deum quem offenderat. denique hoc modo. Quod
 facile arguitur de malitia sententia dicendo illam malitiam moralem
 antea:

antecedenter ad oppositionem cum lege, ratiō cuius prohibetur esse
actus a lege, & ratiō cuius est, utique prohibens & reprehensibilis qui fusa:
retur vel mentiretur ab lapsa si lege, & prohibitione.

Pro resolutione. Sicut jmo. h. pt. negari quia in
facto, mendacio & alijs eiusmodi reperitur malitia sufficiens
ex parte. ubi ad infulendum actum antecedenter ad propriam legem,
quare seti per impossibile, si est Deus vel si Deus h. prohiberet positivam hoc actus
adhuc y. est mali & vitiosi in genere, moris. in hoc conveniunt cum authoribz
2ae sententiae, nec videtur in re negari ab authoribz jmo. h. e. negans reperiri,
aliqui ex parte ubi ratiō cuius mendacium debeat prohiberi a Deo, quatenus
h. vocant simpliciter malitiam sed fundam. malitia, hae. a. est quaedam
de parte, nam quaequero illud est id esse sufficit ut voluntas fuerat illud
obit. e. quidem authoris jmo. sententia tandem fatentur id posse equae inter:
tunc, sed licet ante oem prohibitionem positivam illum actum fore ma-
lum qd. est contra legem naturalem, hoc e. contra dictamen ratio naturalis positum
volunt. illi non legis, ut fatetur saltem in sent. de q. 3. num. 9. hoc a. p. h.
2ae sententiae h. negant, jmo. fatentur nullum actum voluntatis & malum
nisi in quantum h. conformatur cum dictamine ratio dicantur talia obitu co-
muni, quare quo ad hoc iam videtur e. quaedam de parte, nam ut ipsa oem
videtur e.mittere h. requiri propriam & rigorosam legem ad rigorem
veram e. propriam malitiam naturalem in actu.

Quod istorum probari pt. in bonitate morali, ad eam e.
h. requirunt scire bonam esse sublevari, e. e. moriam e.ceptam vel
voluntatem a Deo, sed sufficit scire bonum esse sublevari proximum pater:
sem. m. n. n. & eodem modo ad operandum male, h. requirunt scire, non in-
dium duphicare Deo vel prohiberi ab ipso, sed sufficit scire illud esse mali-
car. e. maior notitia considerabitur ad male, quam ad bene operandum.
deniq. p. h. ex ipso Deo qui procul dubio operatur de se moraliter quando
malitiam e. cum vel iustitiam e. exercet, & tñ h. attendit ad legem aliqua
que ipsam Deum proprie obliget, jmo. si per impossibile, mentiretur
operaretur male moraliter, licet h. h. legem proprie dictam h. menti:
vendi & obia ipsa secundum se h. aliqua ratiō cuius ponit terminare
actum bonum e. malum antecedenter ad legem proprie dictam.

Nec obstant funtita jmo. sententia. ad jmm. ex scriptura
reponetur jmo. e. facto oia opera mala e. contra legem Dei, qd. oia prohibet
a facto Pa. Deo, e. ideo verissime dicuntur oes peccatores e. peccatores
legis, aliud e. an per hoc fiat h. obit h. alio in jmo. ratiō mali moralis,
Pa. scriptura h. dicit. ad loca vero Pauli h. dicit jmo. ubi sermonem e.
solym. de lege scripta, ut ex contextu probat P. Pa. quod dicta q. 7. cap. 7.
de his. e. t. h. qd. quia lego scripta prohibebant, dicit qd. ablatio legi h. est
peccata.

peccata. Quod si homo sit ex se peccato, non legis illi legem
 naturalem prout comprehendit iudicium rationis, si etiam dicitur lex, in hoc
 sensu dicitur etiam ad Rom. 2. ut gentibus quae legem non habent et naturali-
 ter quae legis sunt faciunt quod ipsi et sibi lex. vide Augustinum epist. 89 ad
 Helarium, ubi in ordine ad hanc legem seu regulam internam ratio ex-
 plicat similia scripturae loca.

Ad idem ex Patribus dicitur potest imo eos agere de pec-
 cato Theologie accepto in qua acceptione iam inuoluit offensam Dei,
 ut supra dicebamus. sed quicquid dicit de hoc dicitur de facto etiam
 peccata esse contra legem Dei, imo etiam de possibili nullum potest esse peccatum
 quod non sit contra legem Dei, intelligendo nomine legis iuramentum iuratum
 illud obui esse malum, nam sicut iuramentum legem rationis dicitur, sic
 regula diuina videtur dicitur lex diuina, cui aduersari videtur semper
 in eius operibus malum etiam si a Deo non fuisset positum prohibendum. hanc
 solutionem probat etiam s. Salas tract. 13. dicta disp. 2. nam 59. dicit
 3. quod peccatum est contra legem Dei etiam de possibili, ita ut si potest illigi
 peccatum sine offensione ad prohibitionem Dei saltem condonata-
 tam, nam etiam si Deus non prohibuisset mendacium, imo licet per im-
 possibile, si Deus ad hoc mendacium est hoc modo contra legem Dei,
 quod scilicet si Deus esset et legem circa illud obui ferret illud ergo prohibe-
 ret, itaque semper est contra legem Dei, ut lex idem tenet, vel quae esse existeret
 si Deus esset illam mandata ferret legem. hanc etiam solutionem probat
 et refert ex alijs salas ibidem.

Ad 3. hunc ex parte concedimus malitiam moralem
 falsitas esse de necessitate a regula, quae a lege proprie dicta, sed a re-
 gula dicitur aliquis esse bonum vel malum, quae regula semper debet
 supponi ad eum actum moraliter malum. ad alteram partem aliam non
 dicitur si nomine obligans obligatur quod obui proponatur bonum et
 per consequens ut falsitas illius, requiritur quidem obui pro-
 poni ut obligans ad hoc ut refundat malitiam in actum, si o. nomine
 obligans obligatur falsitas est propria prohibita, falsum est eam requiri,
 et magis falsum est requiri quod debeat obui concipi cum obligare ad
 peccatum, nam licet Deus noluerit punire peccata, adhuc mendacium
 et periuurium est peccata.

Obui etiam ut s. Tho. 2. 2. 77. art. 6. ad 2. ubi dicitur omnia
 peccata esse mala quae prohibita lege naturali et antecedenter ad prohibiti-
 onem et legem non datur malitia moralis ex parte obui. Respondeo in
 s. Thomam loqui de peccato Theologie, iuramento, ut ipse se explicat in
 responsione ad 3. hunc, peccatum est, sed hoc non considerat in inuoluit
 offensam Dei, ut diximus, et addit aliquid contra malum morale, in cori-
 ad e

ad hoc nos n̄ negare peccatum ē peccatum q̄ prohibetur lege naturali seu
 regula rationis, de qua S. Thomas ubi agit, fatetur ut c. scilicet constituitur
 actum in ratione mali malitia scilicet per oppositionem ad regulam rationis, ē
 ideo actum ē malum malitia scilicet q̄ prohibetur regula rationis, sed dicitur malum
 an seorsus ad hanc regulam scilicet rationis dari ex parte obiecti malitiam
 moralem obiectivam sufficientem ad refundendam malitiam scilicet in
 actum voluntatis, n̄ quidem immediate sed mediate, nam inter obiectum ē
 voluntatem semper debet intercedere cognitio, quae cognitio ē regula rationis
 cui proximè repugnat voluntas, ē ratio huius difformitatis cum re-
 gula rationis dicitur cogit volens mala moraliter ē peccatum mora.

Hoc ergo supposito, in quo videntur plures debere convenire,
 duo suggerunt dubia primum ē: an peccatum n̄ solum sub ratione mali
 moralis, sed etiam sub denominatione peccati constituitur sufficienter
 solum per ordinem ad illam primam malitiam obiectivam mendacii seu
 eum, scilicet; an vero peccatum ut peccatum involvat etiam oppositionem
 cum lege divina ē offensiva Dei. Quod ē: an illa prima malitia
 obiectiva homicidii v. g. sufficiat ad hoc ut voluntas cui homicidii ē culpa
 gravis ē peccatum mortale, etiam si per impossibile vel impossibile ignoraret
 quod Deus ē lex divina; an vero in eo casu ē solum peccatum veniale?

Quod attinet ad primum dubium dico Deo gratiam
 ē de negare, ē quidem si peccatum accipitur Theologicè, non potest negari
 vari soles ē Theologis, admitti ut in eo videtur ut sic rationem offensivam divinae,
 quare si n̄ ē Deus neut tunc homicidii n̄ ē offensiva Deique nec ē
 peccatum Theologicè, ē in hoc sensu potius ruerit, cum Authores
 3ta sententia, loquendo vero de peccato Philosophicè aucto ē in latiori
 significando n̄ requiritur illa ratio offensiva divina, sed convertitur cum malo
 morali, ē in hoc etiam sensu Authores coram dicunt Deum peccatum
 si per impossibile mentiretur, licet revera n̄ offenderet seipsum, sed hoc
 est dicit ē mera controversia de nomine, nam de re ipsa verum ē peccatum
 n̄ fore offensivam Dei sine oppositione ē ordine ad Deum, siue peccatum
 ut peccatum includat offensivam divinam, siue abstrahat ab illa.

Forset tu in hoc puncto dubitari: an sicut n̄ existente Deo
 homicidii n̄ ē offensiva Dei licet ē malum morale, si etiam existente
 Deo posita si per impossibile vel impossibile ignorantia iniuriam Dei homi-
 cidii adhuc ē offensiva Dei. Authores e. 3ta sententia vident eodem
 modo negare peccatum fore peccatum quatenus ignorantia Dei iniuriam
 litorae quando q̄ impossibile, n̄ ē Deus. aliter tñ in praesenti dicendum ē,
 si sicut illud homicidii n̄ solum futurum malum morale, sed etiam
 offensivam Dei, nam licet hoc ignoraret Deus, illud tñ homicidii revera
 dignificet Deo quidem malum morale. ē q̄ eo ipso daret Deo inobedientiam

caam

caam indignationis contra illum hoem. Princeps. si non indignat
 quando peccat subditz vtra ipsam Principem, sed etiam quando peccat vtra
 alium subditum, e pater si solum indignatur quando filius peccat
 vtra ipsam patrem, sed etiam quando peccat vtra alios, atq; vico filij
 e subditz in vtroq; casu potest petere veniam a patre, e a principe e
 debent eos placare. Et ideo qd culpa illos etiam offendi, nam offen-
 sio nihil aliud e quam dare titulum alij ratiabilis querionis e
 indignatis, cum ergo Deus in p'dicto casu habent ex eo, hominibus rati-
 bilem titulum aversionis e indignationis vtra illum hoem, negari h debet
 qd illis hominibus offenderet Deum. quare sicut h existente Deo ho-
 minationem h est offensa Dei, nisi in idem oio is, malum morale peccatum
 culpa, e offensa Dei, nunquam e. reperiri pt quacuq; etiam p'ositas
 ignorantia vnum vnae alio, e hac de caa nunquam in Scriptura aut P.P.
 distinguuntur, nec in imo poenitentia sacerdos absoluit scorum a ma-
 lis moralibz e a peccatis, sed solum a peccatis, qd supponitur p'osito
 nullum pot ee malum morale. qd h sit peccatum e offensa Dei, aliqum
 ab illo h mundaretur hoo per absolutionem sacramentalem.

Quis h sit contra hi rati iuria quando ignoro meam
 actionem ee contra ues alterius e nec ee offensa quando ignoro
 meam actionem ee contra aliquem. Et distinguendo consequens, h pt
 ee malitia spalis offensa, h pt ee offensa neq; rati differentia e qd rati
 iniuria iniuriam spaliter etalem specialem malitiam, ois a malitia
 debet ee voluntaria e per consequens cognita, at vero offensa h addit
 semper supra malum morale aliquam nouam malitiam, sed e quasi
 rebus consequens quamcuq; malitiam, sicut rebus poena consequit
 quamcuq; culpam etiam si ignoretur poena. quare sicut homicida incurrit
 poenam semper reatum poena quamuis ignoraret poenam homicidii im-
 positam, ad hoc e. suspect qd cognouit culpam homicidij, ita ad in-
 currendum reatum ody diuini h requiritur cognoscere qd homicidij im-
 pt vtra Deum, satis e. cognouisset ee malum, ad hoc namq; consequit rebus
 ody diuini, ois e. qui voluntaria operatur malum digni e aliqua auersione
 diuini, nam nrat bonuq; e amabilis a Deo licet ipse ignoret sua ope-
 ra placere Deo, sic impioy e digni auersione, licet ipse nesciat sua ope-
 ra displicere Deo.

Duos iterum qui profert verba contumeliosa in
 Regem ignorans cum ee Regem h offendit moraliter Regem e nec offendit
 Deum si ignorans Deum aliqua efficit que displicent Deo. Et hris in
 rigore sumptum ee falsum, nam licet ille h offendat vtra grauius Rege
 licet si eum h cognouisset, vere h dat Regi ludam caam indignationis,
 saltem quantum daret quilibet alij subditz qui illum conuenit humiliori
 tractant.

trahant in dicitur in iuribus in Regem, sed in offendit Regem in
 melius quas profert in civem. sic qui ignoraret Deum si at in iuribus
 in Deum tunc offendit Deum eo gradu offensivonis quo alij qui scienter
 offenderet Deum, coeterum rade culpa quam committit contra proprium
 Deum dicitur Deo & offendit Deum supremum Principem cetera omnia sub
 dictorum delicta duplicent.

Urbis de peccatum Theologicum in violatione & violas
 legis divinae, si p. a. violare legem qui oio ignorat legem & homicidium
 eius qui oio invincibiliter ignoraret Deum si p. d. peccatum theologi-
 cum. Et dicitur: ma. e violas, scilicet legis divinae cognita nego maiorem,
 e violas minus quatenus violas scilicet regulam rationis cognitam qua e
 participas legis divinae concedit, e hoc modo violaret legem Dei ille etiam
 qui ignoraret Deum, abstrahendo nunc an sit vel si sit possibilis de facto
 ea ignorantia in hinc operante male moraliter, e hoc q. de primo dubio.

De 210. a. dubio: an scilicet homicidium illud si exis-
 tente Deo vel contra de oio q. d. modo ignorantia invincibili Dei habent
 tantam malitiam per quam est peccatum mortale, scilicet ex oppositione
 ad regulam rationis proponente illam malitiam obiectivam sicut dicitur in
 late in disputate q. de veritate sectione quinta e b. ubi p. dicitur eo
 casu futuram quidem culpam gravem mortalem Philosophicam, si in peccatum
 mortale, videtur ibi dicitur ne iterum repetere ea legamus.

SECTIO VI

Utrum actus bonus possit esse malus,
 vel e contra.

Non quavis nunc: quia idem actus potest simul esse bonus & malus, an
 ille actus qui nunc e bonus potest esse malus, e contra ille qui nunc
 e malus potest fieri bonus. supponimus. a. imo aliquos esse actus bonos
 si solum in patria sed etiam in via, q. d. impie negarunt Lutherus, alijque,
 e alij huius temporis sectarii, docentes oia opera iusti esse bona sua pec-
 cata mortalia hinc ex misericordia Dei per Christum illis si impenitentur,
 contra quem errorem videtur p. Behammng lib. q. de iudificatione cap. j.
 e jo. e Valencia in scienti disp. q. j. p. n. 5.

Suppono 2o ex dictis sectione precedenti bonitatem mor-
 lem formalem esse illam qua se tenet ex parte actus, declarata e bonitate
 obiectiva faculae illiusque bonitatem formalem ipsius actus, ille quippe actus
 e bonus qui tendit ad obiectum bonum seu proportionans di. malitiam obiectivam
 e dignum affectu non violentis, nec aliunde hinc in se malitiam per aliquam
 circumstantiam, ille. a. actus e malus scilicet qui vel tendit in obiectum malum
 obiectivum.